

MINISTERUL PUBLIC
DIRECȚIA NAȚIONALĂ ANTICORUPȚIE

CORUPȚIA ÎN SISTEMUL PUBLIC DE SĂNĂTATE

**Analiza cauzelor D.N.A., soluționate de instanță prin hotărâri de condamnare
rămase definitive în perioada 2015-2017**

ASPECTE METODOLOGICE

- **Scop:** identificarea formelor de manifestare a corupției în sistemul public de sănătate.
- **Perioada de referință:** 2015 – 2017 (perioada în care soluțiile de condamnare pronunțate de instanțe au rămas definitive).
- **Metoda utilizată:** analiza calitativă a datelor.
- **Surse de date:**
  - rechizitoriile D.N.A.,
  - deciziile de condamnare definitive ale instanțelor,
  - surse deschise (mass media, site-uri ale autorităților publice, portalul instanțelor etc);
  - legislația specifică.
- **Cazuri selectate:** 28 de cazuri - în funcție de criteriile:
  - unul dintre inculpați să fi prestat legal o activitate în instituții ale sistemului public de sănătate,
  - pentru infracțiunile comise, instanța să fi pronunțat o decizie de condamnare rămasă definitivă.

LIMITELE STUDIULUI

- Documentele analizate au fost întocmite în **scopul stabilirii răspunderii penale a persoanelor implicate.**
- Cazuistica analizată se limitează la **competența D.N.A.** în combaterea infracțiunilor de corupție.

MINISTERUL PUBLIC

DIRECȚIA NAȚIONALĂ ANTICORUPȚIE

www.pna.ro

PRINCIPALELE ASPECTE REZULTATE

Analiza a identificat **cinci domenii de manifestare a corupției în sistemul public de sănătate din România:**

- 1. achiziții publice,**
- 2. servicii medicale,**
- 3. bugetarea unităților spitalicești,**
- 4. accesul personalului în sistemul medical,**
- 5. autorizarea farmaciilor.**

1. DOMENIUL ACHIZIȚIILOR PUBLICE

Au fost identificate două tipare principale de acțiune:

- A. Condiționarea atribuirii și bunei derulări a contractelor**, de plata unui "**comision**" către managerul unității;

- B. Fraudarea procedurilor de achiziție publică** derulate de unitățile medicale.

1. DOMENIUL ACHIZIȚIILOR PUBLICE

A. CONDIȚIONAREA CONTRACTELOR DE PLATA UNUI COMISION

Caracteristici:

- ***practicile erau cunoscute de către firme = condiție asumată*** a obținerii/derulării optime a contractelor;
- comisionul (mita) = ***procent fix din valoarea facturilor plătite*** - cuprins în intervalul 5-20%;
- ***bani primii ca mită proveneau tot din bugetul spitalului.***

1. DOMENIUL ACHIZIȚIILOR PUBLICE

B. FRAUDAREA PROCEDURILOR DE ACHIZIȚIE PUBLICĂ

Au fost identificate mecanisme de fraudare a banului public **în toate etapele caracteristice procesului de achiziție publică**, astfel:

- a. **în planificarea achiziției,**
- b. **în atribuirea contractului și**
- c. **în executarea contractului.**

MINISTERUL PUBLIC

DIRECȚIA NAȚIONALĂ ANTICORUPȚIE

www.pna.ro

1. DOMENIUL ACHIZIȚIILOR PUBLICE

a. În etapa de PLANIFICARE A ACHIZIȚIEI

MECANISME DE OPERARE IDENTIFICATE (1)

Estimarea unei valori mai mici a contractului, pentru a se evita procedura de achiziție prin licitație publică.

Planificarea unor achiziții inutile.

Fragmentarea scriptică a achizițiilor prin acte adiționale succesive, întocmite la perioade mici de timp.

Prezența unor nereguli în întocmirea programului anual al achizițiilor publice în scopul justificării ulterioare a alegerii unei proceduri mai puțin transparente.

DOMENIUL ACHIZIȚIILOR PUBLICE

a. În etapa de PLANIFICARE A ACHIZIȚIEI

MECANISME DE OPERARE IDENTIFICATE (2)

Supraestimarea valorii unor contracte raportată la valoarea de piață a bunurilor/produselor de achiziționat.

Contractarea unor achiziții în lipsa surselor de finanțare.

Derularea repetată a unor proceduri de achiziții pentru servicii/produse similare ce nu au fost cuprinse în programul anual al achizițiilor publice, acestea fiind justificate prin întocmirea unor referate de necesitate.

Formularea conținutului cererii de ofertă sau a caietului de sarcini, astfel încât să fie favorizate anumite firme.

DOMENIUL ACHIZIȚIILOR PUBLICE

b. În etapa de ATRIBUIRE A CONTRACTULUI

MECANISME DE OPERARE IDENTIFICATE

Atribuirea directă a unor contracte unei firme agreate, în mod nelegal, urmată de mimarea derulării procedurii legale de selecție de ofertă.

Prezența unor nereguli în atribuirea directă a unor contracte către firme care nu îndeplineau condițiile pentru derularea serviciilor achiziționate.

Încălcarea normelor privind deschiderea și evaluarea ofertelor.

MINISTERUL PUBLIC

DIRECȚIA NAȚIONALĂ ANTICORUPȚIE

www.pna.ro

1. DOMENIUL ACHIZIȚIILOR PUBLICE

c. În etapa de EXECUTARE A CONTRACTULUI

MECANISME DE OPERARE IDENTIFICATE

Plata unor bunuri sau servicii nelivrate/neexecutate – “mimarea” executării unor contracte.

Plata unor bunuri sau servicii prost executate.

Executarea contractelor în mod diferit față de ce a fost stabilit la încheierea lor.

MINISTERUL PUBLIC

DIRECȚIA NAȚIONALĂ ANTICORUPȚIE

www.pna.ro

2. DOMENIUL SERVICIILOR MEDICALE

Corupția s-a manifestat în ceea ce privește:

- A. *expertizarea medicală a capacității de muncă și*
- B. *realizarea consultațiilor și actelor medicale.*

2. DOMENIUL SERVICIILOR MEDICALE

Caracteristici comune:

- existența unor ***cutume acceptate, cunoscute și transmise*** noilor pacienți în legătură cu evaluarea/expertiza medicală;
- primirea mitei ***condiționa actele medicale corecte și facilita actele medicale nelegale;***
- ***coautorat*** medic - asistent medical sau medic chirurg – medic anestezist;
- ***ritualuri de ascundere a faptei;***
- în ceea ce privește oferirea serviciilor medicale uzuale - ***ritmicitatea actului*** genera ***profituri ilicite constante*** beneficiarului.

3. DOMENIUL BUGETĂRII UNITĂȚILOR MEDICALE

Caracteristici:

- ***bugetarea corespunzătoare este condiționată de plata nelegală, lunară, a unei sume fixe de către managerul respectivei instituții medicale, președintelui Casei Județene de Asigurări de Sănătate;***
- ***demersul legal*** de negociere și semnare a contractului de finanțare, dar și executarea acestuia și urmărirea plăților era ***dublat de un demers nelegal de negociere și primire a mitei;***
- existau suspiciuni că banii folosiți pentru mită erau ***proveniți tot din mită;***
- ***MITA = MECANISM DE SUPRAVIEȚUIRE INSTITUȚIONALĂ.***

MINISTERUL PUBLIC

DIRECȚIA NAȚIONALĂ ANTICORUPȚIE

www.pna.ro

4. DOMENIUL - ACCESUL PERSONALULUI ÎN SISTEMUL MEDICAL

Corupția s-a manifestat :

- A. *la finalizarea studiilor de profil și*
- B. *la angajarea în spital.*

4. DOMENIUL - ACCESUL PERSONALULUI ÎN SISTEMUL MEDICAL

A. LA FINALIZAREA STUDIILOR DE PROFIL

Caracteristici:

- ***persistența unei conivențe infraționale*** – promovarea examenelor prin fraudă;
- ***practica era promovată de cadrele didactice*** în condițiile în care aceștia ***primeau legal doar 4,5 lei/ proiect coordonat***;
- erau create ***mecanisme de facilitare*** pentru comiterea faptei;
- ***în calitate de profesori, medicii au pretins și primit mită*** de la elevi înscriși la examenul pentru finalizarea studiilor, ***în schimbul predării proiectelor de absolvire deja finalizate***;
- **NORMALIZAREA INSTITUȚIONALĂ A MITEI**- suma solicitată ca ***plată nelegală era plafonată*** printr-o decizie a consiliului profesoral.

4. DOMENIUL - ACCESUL PERSONALULUI ÎN SISTEMUL MEDICAL

B. LA ANGAJAREA ÎN SPITAL A PERSONALULUI CALIFICAT

Caracteristici:

- se solicită mită **pentru a facilita angajarea unor persoane** atât din sursă internă, cât și din sursă externă,
- persoanele care solicită mita au **funcții de decizie** (manageri de spital, șefi resurse umane),
- în majoritatea cazurilor **existau tarife standard**,
- mita pentru angajare a fost solicitată chiar și în condițiile în care ocuparea posturilor prin concurs era blocată la nivelul Ministerului Sănătății,
- derularea unui concurs și ocuparea funcției de către o persoană care nu a fost prezentă la susținerea probelor,
- în cazul nepromovării concursului, au existat situații în care **mita a fost returnată**.

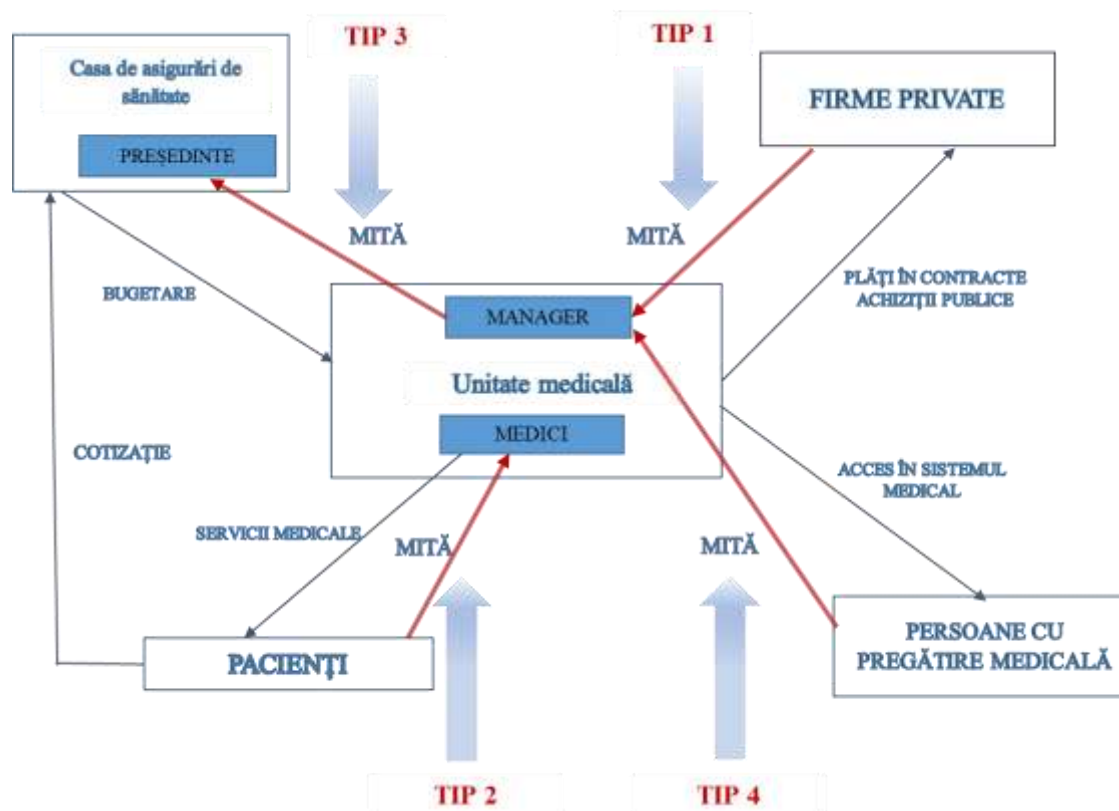
5. DOMENIUL AUTORIZAȚIILOR DE FUNCȚIONARE A FARMACIILOR

Caracteristici:

- director din cadrul Ministerului Sănătății ***obișnuia să accepte sume de bani*** pentru facilitarea emiterii autorizațiilor într-un timp mai scurt decât cel uzual;
- *în acest caz, darea de mită* reprezenta ***un imbold pentru ca instituția să respecte termenul legal în care să dispună autorizarea farmaciilor***, cu atât mai mult cu cât ***dosarele*** depuse de către solicitanți erau ***corecte și complete***.

CONCLUZII: *Corupția în sistemul de sănătate publică*

Legendă:
Tip 1 – mita pentru obținerea contractelor de achiziție publică,
Tip 2 – mita pentru servicii medicale oferite pacienților,
Tip 3 – mita pentru bugetarea corespunzătoare a unităților medicale,
Tip 4 – mita pentru accesul personalului în sistemul medical.

MINISTERUL PUBLIC

DIRECȚIA NAȚIONALĂ ANTICORUPȚIE

www.pna.ro

VĂ MULȚUMIM!